

สูตรที่ใช้คำนวณ

ไฟฟ้ากระแสตรง	ไฟฟ้ากระแสสลับ
1. $I = \frac{Q}{t} = nqvA$	1. $I_{rms} = \frac{I_{max}}{\sqrt{2}}$
2. $J = \frac{I}{A}$	2. $V_{rms} = \frac{V_{max}}{\sqrt{2}}$
3. $V = IR$	3. $X_L = \omega L = (2\pi f)L$
4. $R = \frac{\rho l}{A}$	4. $X_C = \frac{1}{\omega C} = \frac{1}{(2\pi f)C}$
5. $P = IV = \frac{V^2}{R} = I^2 R$	5. ค่าความต้านทานเชิงซ้อน เมื่อ RLC ต่ออนุกรม $Z = \sqrt{R^2 + (X_L - X_C)^2}$
6. ตัวต้านทานต่ออนุกรม $R_{รวม} = R_1 + R_2 + \dots$	6. ค่าความต้านทานเชิงซ้อน เมื่อ RLC ต่อขนาน $\frac{1}{Z} = \sqrt{\frac{1}{R^2} + \left(\frac{1}{X_C} - \frac{1}{X_L}\right)^2}$
7. ตัวต้านทานต่อขนาน $\frac{1}{R_{รวม}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots$	7. $V_{max} = I_{max} Z$
8. $I = \frac{E}{R + r}$	8. $V_{rms} = I_{rms} Z$
	9. ความถี่เรโซแนนซ์ $= \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{1}{LC}}$

หมายเหตุ ตัวแปรที่ใช้ในเรื่องไฟฟ้ากระแสสลับ

I_{max} หรือ I_m คือ ค่ากระแสไฟฟ้าสูงสุด, I_{rms} หรือ I คือ ค่ากระแสวิกฤต หรือ ค่ากระแสเฉลี่ย

V_{max} หรือ V_m คือ ค่าความต่างศักย์สูงสุด, V_{rms} หรือ V คือ ค่าความต่างศักย์ขั้วผลหรือ ค่าความต่างศักย์เฉลี่ย

ตอนที่ 1 ใจเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงหนึ่งข้อ โดยทำเครื่องหมาย●ลงในกระดาษคำตอบที่ตรวจด้วย Computer จำนวนข้อสอบทั้งหมด 30ข้อ(15คะแนน)

1. ข้อใดต่อไปนี้เป็นคุณสมบัติของกระแสไฟฟ้า

1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของประจุไฟฟ้าต่อหน่วยเวลา
2. เป็นผลคูณของความหนาแน่นกระแส กับพื้นที่หน้าตัดของลวดตัวนำ
3. ไหลจากศักย์ไฟฟ้าที่สูงกว่าไปยังศักย์ไฟฟ้าที่ต่ำกว่า
4. ถูกทุกข้อ

2. ความเร็วของอิเล็กตรอนที่เคลื่อนที่บนผิวของลวดตัวนำ คือข้อใด

1. ความเร็วเฉลี่ย	2. ความเร็วยังผล
3. ความเร็วลอยเลื่อน	4. ความเร็ว อาร์ เอ็ม เอส

3. ข้อใดกล่าวถึงกฎของโอห์มถูกต้อง

1. เมื่ออุณหภูมิคงที่ กระแสจะแปรผันตรงกับความต่างศักย์
2. เมื่ออุณหภูมิคงที่ กระแสจะแปรผกผันกับความต่างศักย์
3. เมื่อความต้านทานคงที่ กระแสจะแปรผันตรงกับความต่างศักย์
4. เมื่อความต้านทานคงที่ กระแสจะแปรผกผันกับความต่างศักย์

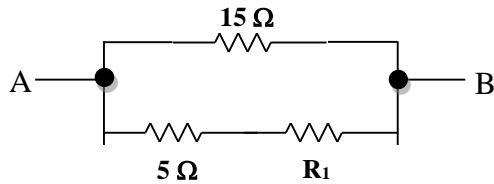
4.ค่าความต้านทานของตัวนำโลหะ มีค่าเปลี่ยนแปลงตามข้อใด

1. ความยาว	2. ส่วนกลับของพื้นที่หน้าตัด
3. สภาพต้านทาน	4. ถูกทุกข้อ

5. แท่งแก้วยาว0.2เมตรมีพื้นที่หน้าตัด0.01ตารางเมตรสภาพต้านทานของแก้วมีค่าเท่ากับ $3 \times 10^{10} \Omega \cdot m$ ค่าความต้านทานของแท่งแก้วมีค่าเท่าไร

1. $1.5 \times 10^{12} \Omega$	2. $3 \times 10^{13} \Omega$
3. $4.5 \times 10^{13} \Omega$	4. $6 \times 10^{11} \Omega$

จากรูป ใช้ตอบคำถาม ข้อ 6 – 7

6. ค่าความต้านทาน R_1 มีค่าเป็นเท่าไร (กำหนดค่าความต้านทานรวมที่จุด A-B เท่ากับ 10 โอห์ม)

1. 15 โอห์ม	2. 20 โอห์ม
3. 25 โอห์ม	4. 30 โอห์ม

7. จงหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านความต้านทาน 15 โอห์ม (กำหนดค่ากระแสไฟฟ้าไหลเข้าที่จุด A เท่ากับ 1 แอมแปร์)

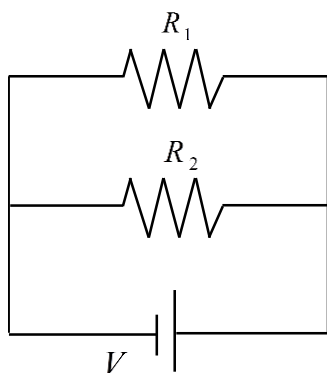
1. 0.33 แอมแปร์	2. 0.67 แอมแปร์
3. 0.85 แอมแปร์	4. 1.00 แอมแปร์

8. ข้อใดกล่าวถูกต้องเมื่อนำค่าความต้านทานมาต่อกันแบบอนุกรม

1. ความต้านทานรวมมีค่าลดลง
2. ศักย์ไฟฟ้ามีค่าเท่ากันทุกจุด
3. กระแสไฟฟ้าที่ผ่านค่าความต้านทานมีค่าเปลี่ยนแปลงไป
4. ไม่มีข้อใดถูก

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ9-10

เมื่อนำตัวต้านทาน2ตัวมาต่อกับแบบขนานแล้วต่อกับแบตเตอรี่ดังรูป

9. ข้อใดกล่าวถึงกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทานได้ถูกต้อง

$$1. I_{\text{รวม}} = \frac{1}{I_1} + \frac{1}{I_2}$$

$$2. I_{\text{รวม}} = \frac{1}{I_1} = \frac{1}{I_2}$$

$$3. I_{\text{รวม}} = I_1 + I_2$$

$$4. I_{\text{รวม}} = I_1 = I_2$$

10. ข้อใดกล่าวถึงความต่างศักย์รวมที่ตกคร่อมตัวต้านทานได้ถูกต้อง

$$1. V_{\text{รวม}} = V_1 + V_2$$

$$2. V_{\text{รวม}} = V_1 = V_2$$

$$3. V_{\text{รวม}} = \frac{1}{V_1} + \frac{1}{V_2}$$

$$4. V_{\text{รวม}} = \frac{1}{V_1} = \frac{1}{V_2}$$

11. ข้อใดกล่าวถึงค่ากำลังไฟฟ้าได้ถูกต้อง

$$1. W = QV$$

$$2. Q = I/t$$

$$3. P = IR$$

$$4. P = V^2 / R$$

12. เมื่อต่อหลอดไฟฟ้าที่มีค่าความต้านทาน $200 \, \Omega$ เข้ากับแหล่งกำเนิดแรงเคลื่อนไฟฟ้าที่มีค่าความต่างศักย์ยังผล 220 V กำลังของหลอดไฟฟ้ามีค่าเท่าใด

$$1. 242 \text{ วัตต์}$$

$$2. 24,200 \text{ วัตต์}$$

$$3. 440 \text{ วัตต์}$$

$$4. 44,000 \text{ วัตต์}$$

- 14.กำหนดให้ข้อความต่อไปนี้

ก) ค่ากระแส และค่าความต่างศักย์ไฟฟ้ากระแสสลับที่เรียกว่า “ค่ายังผล” หรือ “ค่าเฉลี่ย” เป็นค่าเดียวกับที่อ่านได้จากมัลติมิเตอร์

ข) ที่อยู่อาศัยในประเทศไทยใช้ไฟฟ้ากระแสสลับความต่างศักย์ 220 โวลต์ ความถี่ 50 เฮิรตซ์

จากข้อความดังกล่าวข้อใดต่อไปนี้เป็นกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับไฟฟ้ากระแสสลับ

1. ก) เท่านั้น
2. ข) เท่านั้น
3. ถูกทั้ง ก) และข)
4. ผิดทั้ง ก) และ ข)

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 15-16

ค่าความต่างศักย์ขณะหนึ่งของวงจรไฟฟ้ากระแสสลับ เขียนได้ด้วยสมการ

$$v = 5 \sin 100\pi t$$

15. ค่าความต่างศักย์สูงสุดมีค่าเท่าใด

1. 5V
2. 100V
3. $\frac{5}{\sqrt{2}}$ V
4. $\frac{100}{\sqrt{2}}$ V

16. ค่าความต่างศักย์ยังผล มีค่าเท่าใด

1. 5 V
2. 100 V
3. $\frac{5}{\sqrt{2}}$ V
4. $\frac{100}{\sqrt{2}}$ V

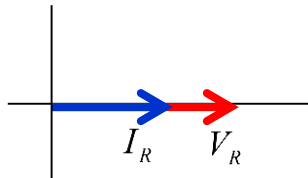
17. กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทานและค่าความต่างศักย์ขณะหนึ่งที่ตกคร่อมตัวต้านทานเขียนได้ตามสมการต่อไปนี้

$$i_R = I_{\max} \sin \omega t$$

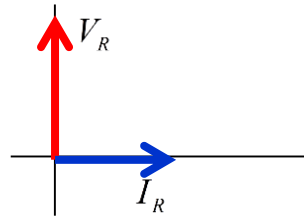
$$v_R = V_{\max} \sin \omega t$$

จากสมการดังกล่าว สามารถเขียนแผนภาพเฟสตามได้รูปใด

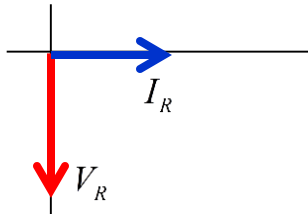
1.

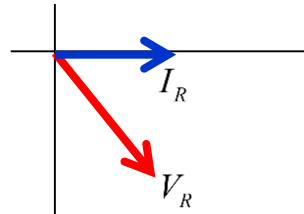
2.

3.

4.

18. กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำและค่าความต่างศักย์ขณะหนึ่งที่ตกคร่อมตัวเหนี่ยวนำ เขียนได้ตามสมการต่อไปนี้

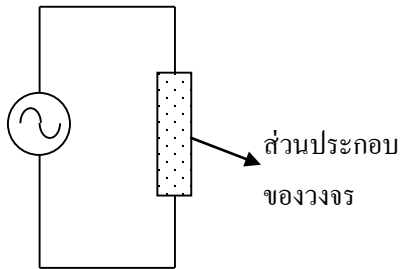
$$i_L = I_{\max} \sin(\omega t - \frac{\pi}{2})$$

$$v_L = V_{\max} \sin \omega t$$

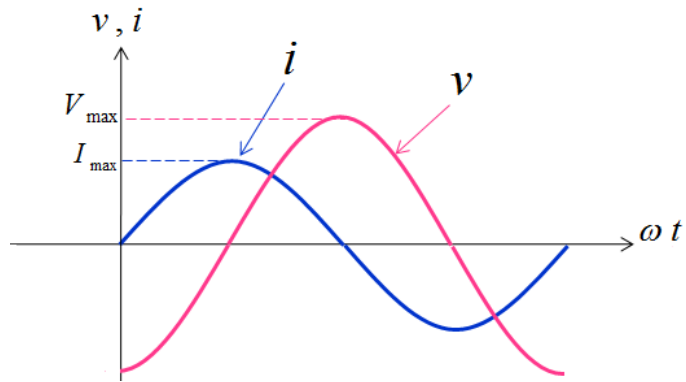
ข้อความใดสามารถอธิบายเฟสตามสมการข้างต้นได้ถูกต้อง

1. เฟสของ i ตรงกับเฟสของ v_L
2. เฟสของ i นำหน้าเฟสของ v_L อยู่ 90°
3. เฟสของ i ตามหลังเฟสของ v_L อยู่ 90°
4. เฟสของ i กับเฟสของ v_L อธิบายไม่ได้เพราะไม่รู้ค่า i และค่า v_L

19. ส่วนประกอบของวงจรไฟฟ้ากระแสสลับดังรูป (ก) มีกระแสที่ผ่านและความต่างศักย์ระหว่างปลายทั้งสอง สัมพันธ์กันตามดังรูป (ข) จงวิเคราะห์ว่าส่วนประกอบของวงจรไฟฟ้านี้คืออะไร

รูป (ก)

รูป (ข)

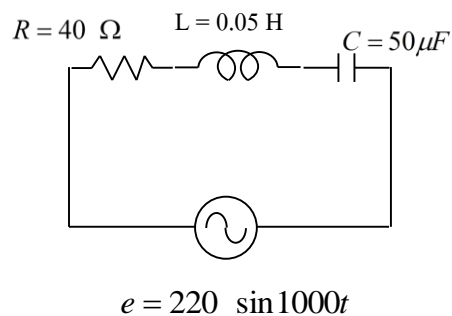
1. ตัวเก็บประจุ	2. ตัวเหนี่ยวนำ
3. ตัวต้านทาน	4. เป็นวงจรผสมของตัวเก็บประจุและตัวต้านทาน

20. ตัวประกอบกำลัง ($\cos\phi$) ในวงจรไฟฟ้ากระแสสลับ(RLC)จะมีค่าสูงสุดเท่ากับ 1 เมื่อต่อแหล่งกำเนิดไฟฟ้ากระแสสลับเข้ากับอุปกรณ์ชนิดใด

1. ตัวต้านทาน	2. ตัวเก็บประจุ
3. ตัวเหนี่ยวนำ	4. ตัวเก็บประจุ และ ตัวเหนี่ยวนำ

จงใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 21-23

กำหนดให้วงจรไฟฟ้ากระแสสลับมี ตัวต้านทานมีความต้านทาน(R) ขนาด 40 โอห์ม, ขดลวดเหนี่ยวนำ (L) ขนาด 0.05 เฮนรี และตัวเก็บประจุ (C) ขนาด 50 ไมโครฟารัดต่ออนุกรมกับแหล่งกำเนิดแรงเคลื่อนไฟฟ้ากระแสสลับ ดังวงจรในภาพ

21. ข้อใดต่อไปนี้ที่ถูกต้อง

1. $R = 10000\Omega$ และ $X_L = 50\Omega$	2. $R = 40\Omega$ และ $X_C = 20\Omega$
3. $X_C = 500\Omega$ และ $X_L = 50\Omega$	4. $X_C = 20\Omega$ และ $X_L = 500\Omega$

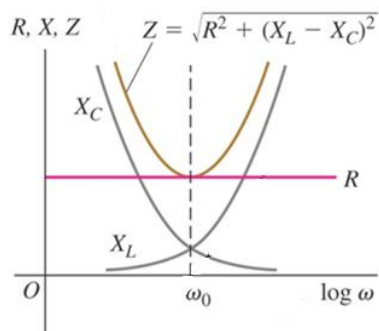
22. ค่าความต้านทานเชิงซ้อน (impedance, Z) ในวงจรมีค่าเท่าไร

1. 50 โอห์ม	2. 1000 โอห์ม
3. $10\sqrt{30}$ โอห์ม	4. $10\sqrt{10}$ โอห์ม

23. กระแสไฟฟ้าสูงสุด ที่ไหลในวงจรมีค่าเท่าไร

1. 3.4 แอมแปร์	2. 3.6 แอมแปร์
3. 4.4 แอมแปร์	4. 5.6 แอมแปร์

24. กำหนดให้กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้านทาน R , X_L , X_C , Z กับ $\log \omega$ ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของความต้านทานในวงจรได้ถูกต้อง

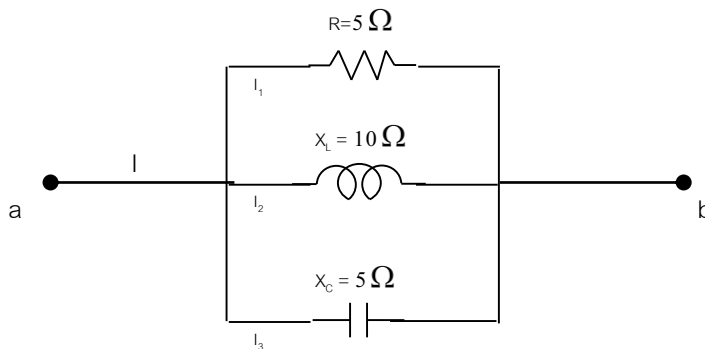
1. เมื่อ $X_L = X_C$ จะทำให้ $Z = R$
2. เมื่อ $X_L = X_C$ จะทำให้ $Z = \sqrt{R}$
3. เมื่อ $X_L = X_C$ จะทำให้ $Z = R^2$
4. เมื่อ $X_L > X_C$ จะทำให้ $Z = \sqrt{R}$

25. กำหนดให้วงจรอนุกรมไฟฟ้ากระแสสลับประกอบด้วย ตัวเก็บประจุขนาด 80×10^{-6} ฟารัดและขดลวดเหนี่ยวนำขนาด 40×10^{-3} เฮนรี ต่อกับแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับจงหาค่าประมาณของความถี่เรโซแนนซ์ในวงจรนี้

1. ประมาณ 69 เฮิรตซ์	2. ประมาณ 79 เฮิรตซ์
3. ประมาณ 89 เฮิรตซ์	4. ประมาณ 99 เฮิรตซ์

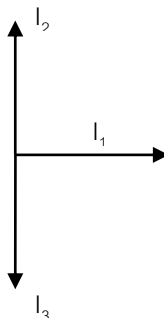
จากรูประหว่างจุด a กับจุด b มีความต่างศักย์ไฟฟ้ากระแสสลับ จงตอบคำถามข้อ 26-28

26. ค่าความต้านทานเชิงซ้อน (Z) ระหว่างจุด a และ b มีค่าเท่าใด

1. 5 โอห์ม
2. 10 โอห์ม
3. $5\sqrt{2}$ โอห์ม
4. $\sqrt{5}$ โอห์ม

27. ถ้ากระแสไฟฟ้า $I_1 = 20$ แอมแปร์ $I_3 = 20$ แอมแปร์ และ $I_2 = 40$ แอมแปร์ มีเฟสของกระแสดังรูป ถามว่า กระแสไฟฟ้า I ที่ไหลระหว่างจุด a กับ b เท่าใด

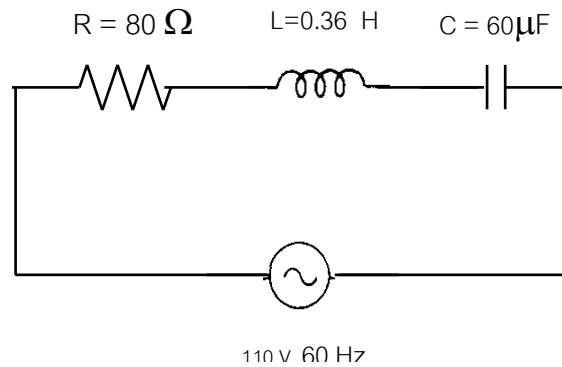

1. 20 แอมแปร์
2. $20\sqrt{2}$ แอมแปร์
3. 50 แอมแปร์
4. 80 แอมแปร์

28. ข้อความต่อไปนี้ข้อใดถูกต้อง

1. เฟสของ I_1 ตรงกับเฟสของ V_{ab}
2. เฟสของ I_2 ตามหลังเฟสของ V_{ab} อยู่ 90°
3. เฟสของ I_3 นำหน้าเฟสของ V_{ab} อยู่ 90°
4. เฟสของ I ตรงกับเฟสของ V_{ab}

จากรูป ความต้านทาน (R) 80 โอห์ม ตัวเหนี่ยวนำ (L) 0.36 เฮนรี่ และตัวเก็บประจุ (C) 60 ไมโครฟารัด ต่ออนุกรมกับแหล่งจ่ายไฟ 110 โวลต์ 60 เฮิร์ตจงตอบคำถามข้อ 29-30

29. ค่าแฟกเตอร์กำลัง ($\cos\phi$) ของวงจรมีค่าเท่าใด

1. 0.22	2. 0.43
3. 0.65	4. 0.86

30. กำลังไฟฟ้าของวงจรมีค่าเท่าใด

1. ประมาณ 54 วัตต์	2. ประมาณ 287 วัตต์
3. ประมาณ 387 วัตต์	4. ประมาณ 487 วัตต์